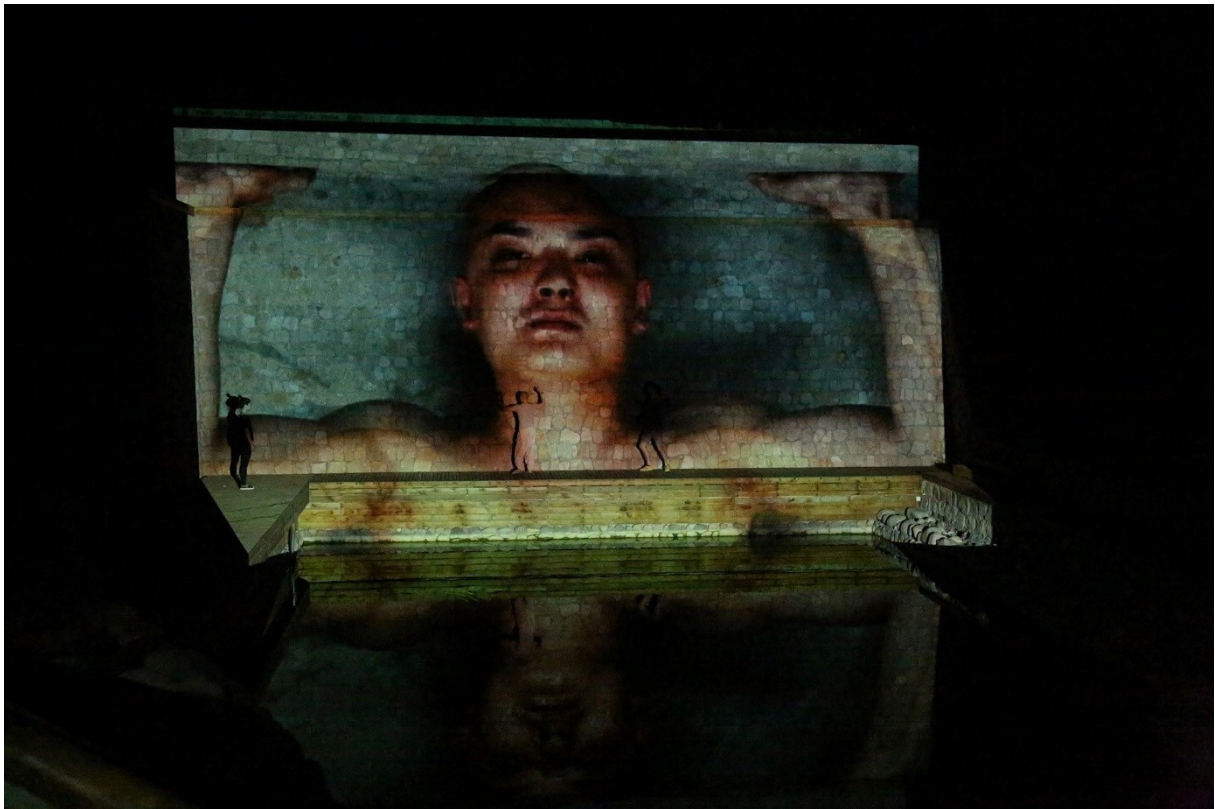

KANDIDATUDDANNELSEN I SCENEKUNST

Ansøgning om prækvalifikation af videregående kunstnerisk uddannelse under Kulturministeriet

INDHOLD

Grundoplysninger om uddannelsen	3
Ansøgende institution	3
Ansøgningstype	3
Udbudssted	3
Er institutionen institutionsakkrediteret?	3
Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?	3
Uddannelsestype	3
Den uddannedes titel på dansk	3
Den uddannedes titel på engelsk	3
ECTS-omfang	3
Sprog	3
Forventet optag	3
Adgangskrav	3
Er det et internationalt uddannelsessamarbejde og i givet fald hvilken type?	3
Beskrivelse af uddannelsen	4
Uddannelsens konstituerende faglige elementer	4
Det fortsatte arbejde med studieordningen	4
Uddannelsesbekendtgørelsen	5
Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil	5
Kort redegørelse for behovet for den nye uddannelse	6
Baggrund	6
Tendenser i scenekunsten	6
Behov for kompetencer	7
Underbygget skøn over det samlede behov for dimittender	8
Hvilke aftagere/aftagerorganisationer har været inddraget i behovsundersøgelsen?	9
Hvordan er det sikret, at den nye uddannelse matcher det påviste behov?	9
En fælles kandidatuddannelse for alle områder af scenekunsten	9
De kunstneriske programmer	10
Metodeudvikling og refleksion	10
Inspiration og kontekst	10
Internationalisering	11
Udvikling i hele landet	11
Sammenhæng med eksisterende uddannelser	11
Rekrutteringsgrundlag	11
Hvis relevant: forventede praktikaftaler	11
Bilagsoversigt	12

GRUNDOPLYSNINGER OM UDDANNELSEN

ANSØGENDE INSTITUTION
Den Danske Scenekunstscole

ANSØGNINGSTYPE
Ny uddannelse

UDBUDSSTED
Den Danske Scenekunstskoles afdelinger i København, Odense, Fredericia og Aarhus

ER INSTITUTIONEN INSTITUTIONSAKKREDITERET?
Nej

ER DER TIDLIGERE SØGT OM GODKENDELSE AF UDDANNELSEN ELLER UDBUDET?
Nej

UDDANNELSESTYPE
Kunstnerisk kandidatuddannelse

DEN UDDANNEDES TITEL PÅ DANSK
Kandidat i scenekunst

DEN UDDANNEDES TITEL PÅ ENGELSK
Master of Fine Arts in Performing Arts

ECTS-OMFANG
120 ECTS-point

SPROG
Uddannelsen udbydes på dansk. Der forekommer desuden undervisning på engelsk.

FORVENTET OPTAG
40 studerende ved første optag, herefter ca. 30 studerende om året.

ADGANGSKRAV
Adgangskravet til kandidatuddannelsen er en bestået optagelsesprøve samt en kunstnerisk uddannelse på bachelorniveau fra Den Danske Scenekunstscole eller en anden relevant dansk eller udenlandsk videregående uddannelsesinstitution. Afgørelse om optagelse træffes af Den Danske Scenekunstscole på baggrund af en konkret bedømmelse af ansøgerens talent og evner ved anvendelse af de fastsatte bedømmelseskriterier. Ansøgerne bedømmes af et optagelsesudvalg. De studerende optages på et af kandidatuddannelsens kunstneriske programmer, der udbydes på en af DDSKS' afdelinger.

ER DET ET INTERNATIONALT UDDANNELSESSAMARBEJDE OG I GIVET FALD HVILKEN TYPE?
Det internationale perspektiv er centralt for kandidatuddannelsen i scenekunst, og en afgørende del af udviklingsfasen har bestået af et omfattende opsøgende arbejde for at afsøge samarbejdsmuligheder med internationale partnere. Bilag 2 giver et overblik over de institutioner, som vi på nuværende tidspunkt har dialog og samarbejde med, og hvor vi forventer at etablere samarbejdsaftaler til udveksling på kandidatniveau. Særligt det internationale semester på uddannelsens andet år kræver et bredt udvalg af formaliserede samarbejdsaftaler med internationale partnere.

BESKRIVELSE AF UDDANNELSEN

Kandidatuddannelsen i scenekunst er en toårig uddannelse, der bygger på en uddannelse på bachelorniveau i skuespil, iscenesættelse, musical, dans og koreografi, scenekunstnerisk produktion eller lignende. Der er tale om en fælles, tværgående overbygning, som skal uddanne nyskabende scenekunstnere, der er i stand til at finde nye løsningsmodeller og udtryksformer og indgå i komplekse samarbejdsprocesser i en globaliseret verden.

Kandidatuddannelsen tager udgangspunkt i en forståelse af scenekunst som en kunstform, hvor arbejdet med kunstneriske værker og projekter er baseret på samarbejde og tværfaglig udveksling. Det gennemgående mål med alle moduler er, at den studerende udvikler sig til at blive en selvstændig og entreprenant scenekunstner, der kan arbejde på tværs af faggrænser og udvikle nye kunstneriske udtryk samt udvikle, dokumentere og formidle kunstnerisk viden og derigennem bidrage til fornyelse og videreudvikling af de scenekunstneriske fagområder.

Uddannelsen giver den studerende viden om nyere strømninger inden for kunstteori og international samtidskunst og udvikler den studerendes færdigheder og kompetencer til at anvende denne viden i det skabende arbejde. Den studerende trænes til drøfte og reflektere over kunstens rolle i samfundet samt til at navigere i spændingsfeltet mellem kunstnerisk udvikling og produktionsmæssige rammebetingelser. Efter endt uddannelse vil dimittenderne både kunne iværksætte, tilrettelægge og gennemføre kunstneriske værker og projekter på egen hånd og i samarbejde med andre.

Uddannelsen er både rettet mod beskæftigelse i scenekunstbranchens frie felt og på institutionsteatrene, hvor dimittenderne kan være med til at skabe nye veje for scenekunsten i Danmark og i udlandet. Kandidatniveauet er afsluttende og forberedende, idet den studerende efter endt uddannelse kan gennemføre kunstnerisk udviklingsvirksomhed og arbejde på højeste kunstneriske niveau og samtidig have mulighed for at fortsætte sine studier på ph.d.-niveau i Danmark og i udlandet.

UDDANNELSENS KONSTITUERENDE FAGLIGE ELEMENTER

Den studerende indskrives på et kunstnerisk program, der udbydes på en af DDSKS' afdelinger (jf. Bilag 3). Det kunstneriske program udgør hele første semester (30 ECTS-point) og sætter den faglige ramme for den studerendes uddannelse. Den studerende får en vejleder inden for programmet, der følger den studerende gennem uddannelsen og rådgiver om de valg, der skal træffes ift. valgfag, udveksling og speciale. Som en del af introduktionsforløbet og herefter løbende gennem første og andet semester (i alt 10 ECTS-point) ligger en række internater med fokus på teori og metode inden for kunstnerisk udviklingsvirksomhed. Internaterne er fælles for alle studerende på kandidatuddannelsen, og de studerende får bl.a. fælles redskaber til at dokumentere deres projekter i form af en digital portfolio. Andet semester består derudover af to valgfag på hver 10 ECTS-point, hvor den studerende får mulighed for fordybelse i et scenekunstnerisk eller kontekstuel vidensfelt. Valgfagene udbydes inden for to grupper: laboratoriearbejde og et teori- og metodeforløb. Den studerende skal vælge kan vælge frit blandt udbuddet på alle DDSKS' afdelinger. På hele tredje semester (30 ECTS-point) skal den studerende arbejde internationalt inden for rammerne af en institutionsudveksling eller et projektforsøg. Uddannelsen afsluttes med et speciale, ligeledes på 30 ECTS-point, der har karakter af kunstnerisk udviklingsvirksomhed. Emnet for både det internationale semester og specialet aftales med den studerendes vejleder fra det kunstneriske program.

Det fortsatte arbejde med studieordningen

Kandidatuddannelsens moduler og fagelementer er beskrevet i udkastet til studieordningen, s. 9-16 (Bilag 4). Udkastet til studieordningen er udarbejdet af rektor i samarbejde med projektlederen for akkreditering og med inddragelse af ledergruppen og andre relevante interessenter som fx den internationale koordinator og KUV-producenten på DDSKS. Fagelementernes læringsmål er som udgangspunkt repræsenteret ved et relevant udvalg af uddannelsens mål for læringsudbytte. De vil blive konkretiseret løbende med inddragelse af aftagerpanelet, et interim-studienævn og skolerådet frem mod en evt. akkrediteringsansøgning.

Uddannelsesbekendtgørelsen

Da uddannelsesbekendtgørelsen for DDSKS på nuværende tidspunkt ikke omfatter kandidatuddannelsen, skal studieordningen, herunder formål, betegnelse, optagelse, indhold, bedømmelse mv., betragtes som et foreløbigt udkast og et udgangspunkt for dialog med Kulturministeriet om de bekendtgørelsesmæssige rammer for uddannelsen. Vi skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at der i den nuværende uddannelsesbekendtgørelse (nr. 832 af 23/06/2017) § 11 fremgår en præcisering af de mål for læringsudbytte, der gælder for typebeskrivelsen for det kunstneriske bachelorniveau. Præciseringen indebærer, at kravet om forskningsbaseret og videnskabelighed ikke er obligatorisk, men begrænses til de områder, hvor det er relevant. Det skyldes først og fremmest, at DDSKS ikke har pligt til at bedrive forskning. Denne præcisering er afgørende for beskrivelsen af den faglige progression mellem bachelor- og kandidatuddannelsen - og dermed også akkrediteringen af kandidatuddannelsen. I tilfælde af en positiv prækvalificering vil vi gerne i dialog med Kulturministeriet om, hvordan en tilsvarende præcisering for kandidatniveauet evt. kunne se ud. Præciseringen for bachelorniveauet og forslag til formuleringen for kandidatniveauet fremgår af Bilag 5.

DOKUMENTATION AF EFTERSPØRGSEL PÅ UDDANNELSESPROFIL

Med loven om de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet (nr. 1362 af 16/12/2014) og etableringen Den Danske Scenekunstscole (DDSKS) blev overgangen til bachelor- og kandidatstruktur for de scenekunstneriske uddannelser mulig. Lovgrundlaget byggede på et omfattende analysearbejde, som bl.a. indbefattede udredningen om de videregående uddannelser på scenekunstmrådet fra 2013 (Bilag 6) og en rapport fra den faglige arbejdsgruppe om de statslige scenekunstudannelser fra 2014/15 (Bilag 7).

Udviklingen af kandidatuddannelsen i scenekunst på DDSKS har taget udgangspunkt i dette analysearbejde og i bemærkningerne til loven fra 2014 (Bilag 8). Aftagerpanelet har siden efteråret 2015 været inddraget i overgangen til bachelor- og kandidatstruktur og udviklingen af kandidatuddannelsen (Bilag 11). Uddannelsesforslaget bygger desuden på visionspapiret for udviklingen af scenekunsten i Danmark (Bilag 9), DDSKS' dimittendundersøgelse fra 2016 (Bilag 12) og rektors løbende dialog med repræsentanter fra scenekunstmiljøet. Uddannelsesforslaget afspejler ligeledes den aktuelle situation for de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet (Bilag 10).

Kandidatuddannelsen i scenekunst skal ikke imødekomme en øget efterspørgsel efter scenekunstnere på arbejdsmarkedet. Hvor DDSKS' uddannelser tidligere typisk var fireårige, så vil der med bachelor- og kandidatstrukturen være tale om en treårig grunduddannelse og en toårig overbygning. Det samlede antal dimittender fra DDSKS vil altså fortsat være det samme, men med kandidatniveauet vil en andel af dimittenderne få et højere uddannelsesniveau, der skal styrke deres muligheder for at skabe et bæredygtigt arbejdsliv som kunstnere og gøre dem i stand til at imødekomme de dele af kunst- og kulturlivets behov, som bacheloruddannelserne ikke kan dække. Det er desuden vigtigt at være opmærksom på, at selvom der er tale om én kandidatuddannelse, så vil dimittenderne repræsentere et bredt udsnit af bachelorfaglighederne og dermed også søge mod forskellige beskæftigelsesområder i og uden for scenekunsten efter endt uddannelse.

KORT REDEGØRELSE FOR BEHOVET FOR DEN NYE UDDANNELSE

Baggrund

Etableringen af kandidatuddannelsen i scenekunst er den naturlige forlængelse af akkrediteringen af de scenekunstneriske bacheloruddannelser, der blev en realitet i oktober 2017 (bacheloruddannelsen i dans og koreografi forventes akkrediteret i oktober 2018). I bemærkningerne til loven om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet (Bilag 8) er følgende faktorer med til at understrege behovet for at indføre bachelor- og kandidatstruktur for scenekunstuddannelserne:

- Harmonisering af det videregående uddannelsesområde i Danmark og Europa med henblik på fleksibilitet, kompatibilitet og mobilitet til gavn for den enkelte studerende, scenekunstmiljøet og samfundet.
- Udvikling og styrkelse af uddannelsernes kunstneriske grundlag ved at blive omfattet af gradstypebeskrivelserne for de videregående kunstneriske uddannelser i den danske kvalifikationsramme.

Udredningen om de videregående uddannelser på scenekunstmrådet (Bilag 6) peger på, at bachelor- og kandidatstrukturen skal understøtte en uddannelsestænkning, hvor professionernes færdighedskrav suppleres af øget fleksibilitet, som giver de studerende mulighed for at udvikle sig til selvstændige, videnbærende aktører. Det indebærer bl.a. mulighed for at kombinere fag, tage selvvalgte moduler, specialisering og at skifte spor under deres uddannelse. Tanken er, at den øgede fleksibilitet vil skabe en større diversitet i faglighederne og styrke den enkeltes kunstneriske udvikling og udviklingen af scenekunsten som sådan (Bilag 6, s. 39-40).

Tendenser i scenekunsten

I vores udvikling af kandidatuddannelsen i scenekunst har vi forholdt os til de generelle tendenser i scenekunstmiljøet gennem centrale analyser og dialog med branchen.

Visionspapiret for udviklingen af scenekunsten i Danmark fra 2015 (Bilag 9) giver vigtige pejlemærker for behovet, idet rapporten identificerer tre indsatsområder, som er nødvendige for at udvikle scenekunsten mod den højeste kunstneriske kvalitet:

- Publikumsudvikling: Hvordan sikrer vi, at scenekunsten tiltrækker og vedkommer en bred og mangfoldig publikumsgruppe?
- Internationalisering: Hvordan får vi mest muligt ud af internationaliseringen som katalysator for den kunstneriske og organisatoriske udvikling af scenekunstmrådet?
- Samarbejde på tværs af sektorens aktører: Hvordan kan vi med samarbejde på tværs af scenekunstformer, institutioner, brancher og scenekunstgrupper skabe et frugtbart og inspirerende møde til gavn for den kunstneriske udvikling?

Visionspapiret peger desuden på, at udviklingen inden for disse indsatsområder forudsætter, at der sker en løbende fornyelse af formater, at der skabes nye værker og bringes nye idéer i spil, og at de gængse former for scenekunst udfordres.

Rapporten "De kunstneriske uddannelser - Forslag til en fremtidig organisering" fra oktober 2017 (Bilag 10), som bl.a. bygger på interviews med aftagere til uddannelserne, peger på en række generelle udfordringer, når det gælder beskæftigelsesmulighederne for dimittenderne fra de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner. I rapporten pointeres det, at vejen til et bæredygtigt arbejdsliv som kunstner og kunstprofessionel har ændret sig i de seneste år, hvilket medfører nye krav til uddannelserne. Ændringen skyldes bl.a., at det dannelsesbegrundede, kuraterede kunst- og kulturforbrug udfordres af mere brugerdrevet og inddragende indhold - en udvikling, der i vidt omfang er båret frem af digitaliseringen. Samtidig peger rapporten på, at arbejdsmarkedet for kunstnere og kunstprofessionelle bliver stadigt mere internationaliseret, og der er derfor behov for uddannelser med stærkt internationalt samarbejde med førende uddannelsesinstitutioner, virksomheder og kunstneriske udviklingsmiljøer i udlandet. Det handler bl.a. om at give de studerende de bedste forudsætninger for at skabe et internationalt professionelt netværk i studietiden, som kan

understøtte den studerendes fremtidige karriere. Rapporten beskriver ydermere et behov for, at uddannelserne styrker dimittendernes overgang til arbejdsmarkedet, særligt inden for områder, der uddanner til selvstændig virksomhed.

Den daglige leder af Udviklingsplatformen for scenekunst pegede i et interview på følgende tendenser, som en kandidatuddannelse i scenekunst ligeledes bør forholde sig til:

- Der er et stigende behov for, at scenekunstnere skal kunne være selvproducerende.
- Institutionsteateret er under forandring, og der er en international tendens til, at de større teatre, herunder nationalscenerne, rækker ud over eller nedbryder den traditionelle, fysiske ramme for teateret.
- Der er flere eksempler på, at institutionsteatrene søger inspiration i det frie felt for at nå ud til andre typer af publikum, end de traditionelt tiltrækker.
- Der er en stigende tendens til internationale og nationale co-produktioner, hvor flere forskellige typer aktører bidrager til projektet.
- Nye medier og ny teknologi giver nye muligheder for scenekunsten.
- Der opstår nye muligheder for forretningsmodeller med andre indtægtsmuligheder end billetter og tilskud. Det handler bl.a. om samarbejde med erhvervslivet og den øvrige offentlige sektor som fx uddannelses- og sundhedssektoren. Der er et stort, relativt uudnyttet potentiale for scenekunsten.

Behov for kompetencer

Aftagerpanelet for DDSKS har haft fokus på at differentiere behovet for de forskellige uddannelsesniveauer (Bilag 11). De har bl.a. peget på, at bacheloruddannelserne bør tage udgangspunkt i relativt afgrænsede fagligheder, idet de primært skal imødekomme et professionsbaseret behov i branchen. Kandidatuddannelsen bør i højere grad imødekomme behovet for dimittender, som på egen hånd og i samarbejde med andre kan udvikle det, der ikke er set før, og som kan være med til at nedbryde uhensigtsmæssige skel mellem professionerne i branchen. Aftagerpanelet har forholdt sig til et skriftligt oplæg til de foreløbige tanker om struktur og fagligt indhold og uddannelsesledernes mundtlige præsentation af de indledende ideer til de kunstneriske programmer. Aftagerpanelet har bl.a. understreget behovet for dimittender med solide kompetencer inden for:

- Metodeudvikling
- Entreprenørskab
- Tværfaglige og faglige fordybelsesprojekter
- Refleksion over faglig praksis

Aftagerpanelet har desuden været optaget af, at DDSKS arbejder videre med følgende temaer i udviklingen af kandidatniveauet:

- Nye scenekunstneriske praksisser og formater
- Kunstneriske producenter
- Særlige kompetencer for scenekunstnere til gavn for andre beskæftigelsesområder
 - Ledelse af projekter og processer
 - Formidling og undervisning
- Særlige scenekunstneriske formater
 - Målgruppeorienteret kunstnerisk praksis (fx børn og unge)
 - Nye medier

Hvor de første to punkter indgår i de foreløbige overvejelser om de kunstneriske programmer, så vil de sidste to punkter være oplagte valgfagsmuligheder.

Ud over dialogen med aftagerpanelet afholder DDSKS' rektor løbende dialogmøder med scenekunstens aktører om behovet for kompetencer i branchen, herunder hvilke kompetencer kandidatniveauet bør fokusere på. Der er ikke taget referat af disse møder, da de har haft karakter af uformel sparring, men de væsentligste pointer er sammenfattet i det følgende:

- Der er behov for scenekunstnere med en kunstnerisk praksis, der hviler på faglig fordybelse, beherskelse af forskellige medier og former, samskabelse, samt viden om den kunstneriske og samfundsmæssige kontekst, de skriver sig ind i.
- Teoriområder, der ligger uden for scenekunsten, være med til at inspirere de studerende til at afprøve nye kunstneriske udtryk og styrke det kunstneriske udviklingsarbejde.
- Det er afgørende, at et kandidatniveau styrker dimittendernes kompetencer til at være skabende, udøvende, faciliterende og kritiserende.

DDSKS' dimittendundersøgelse fra 2016 (Bilag 12) viser, at antallet af fastansættelser hos dimittender fra det scenekunstneriske område ligger relativt lavt med kun 18 %, mens hele 81 % arbejder freelance. Samtidig har 20 % af dimittenderne startet egen virksomhed efter endt uddannelse. Samlet set peger undersøgelsen på en udvikling, der i høj grad fordrer, at dimittenderne har øgede kompetencer inden for iværksætteri, entreprenørskab og projektarbejde. Undersøgelsen understreger således behovet for at ruste de studerende på kandidatuddannelsen til et arbejdsmarked, der er præget af korttidsansættelser og freelanceopgaver. Det underbygges videre af dimittendernes egne anbefalinger i undersøgelsen. Adspurgt, hvordan uddannelserne kan styrke dimittendernes beskæftigelsesmuligheder, tegner der sig på tværs af grunduddannelserne et billede af, at dimittenderne i bred forstand efterspørger entreprenørskabskompetencer både i forhold til de praktiske og forvaltningsmæssige indsigter i at starte og administrere egen virksomhed, og i forhold til de kreative og kunstneriske aspekter, hvor mange fremhæver det som ønskeligt i højere grad at arbejde med selvstændige projekter.

Dimittendundersøgelsen viser yderligere et behov for at styrke internationaliseringen. 25 % af dimittenderne har svaret, at de har været i beskæftigelse uden for Danmark efter de blev færdiguddannet. 61 % af disse ansættelser har været freelance. Undersøgelsen viser således allerede en god tilknytning til det internationale arbejdsmarked og understreger nødvendigheden af at styrke de studerendes kendskab til det internationale scenekunstneriske miljø og deres muligheder for at skabe internationale kontakter gennem udveksling og internationale projekter.

UNDERBYGGET SKØN OVER DET SAMLEDE BEHOV FOR DIMITTENDER

DDSKS vurderer på baggrund af ovenstående, at der vil være behov for minimum 30 dimittender med fagspecifik bacheloruddannelse og en fælles kandidatuddannelse i scenekunst om året. De studerende på kandidatuddannelsen optages på kunstneriske programmer med ca. 7-8 studerende fra forskellige fagligheder på hvert program. Selvom der er tale om én kandidatuddannelse, så vil dimittendernes faglige identitet og beskæftigelsesmuligheder altså være påvirket af det specifikke kunstneriske program, deres valgfag, udveksling mm. i kombination med bachelorfagligheden.

DDSKS uddanner ca. 45 bachelorer i lige år og 60 bachelorer i ulige år (hvor der er afgang fra grunduddannelsen i dans og koreografi). Det vil sige, at enten 2/3 eller 1/2 af bachelordimittenderne vil kunne optages på kandidatuddannelsen. Vi forventer, at første optag på kandidatuddannelsen bliver i august 2019, hvor vi imidlertid ønsker at optage 40 studerende. For bacheloruddannelserne er 2019 et særligt afgangår, da det både er de studerende, der startede på de fireårige uddannelser i 2015 og de studerende, der startede på bacheloruddannelserne i 2016, der dimitterer (i alt ca. 105 dimittender). Det er derfor sandsynligt, at der vil være en stor søgning til kandidatuddannelsens første gennemløb og et behov for, at de studerende får mulighed for at profilere sig yderligere, inden de træder ind på arbejdsmarkedet.

Som en del af DDSKS' dimittendundersøgelse fra 2016 spurgte vi dimittenderne fra de fireårige grunduddannelser i 2012-2016, om de kunne forestille sig at søge om optagelse på en scenekunstnerisk kandidatuddannelse i 2019 (Bilag 13). Her svarede 152 ud af 205 dimittender "ja" (74 %). De dimittender, der svarede nej, begrundede ofte deres svar med, at de ikke var berettigede til mere SU. Vi forventer således også en relativt stor andel af ansøgere fra tidligere års dimittender, som har været på arbejdsmarkedet i nogle år og derfor har en klar idé om kandidatuddannelsens relevans.

HVILKE AFTAGERE/AFTAGERORGANISATIONER HAR VÆRET INDDRAGET I BEHOVSUNDER- SØGELSEN?

Aftagerpanelet for DDSKS

- Rikke Juellund, scenograf (formand)
- Jens August Wille, teaterchef for Odense Teater
- Trine Dyrholm, skuespiller
- Tina Tarpgaard, danser og koreograf
- Pernille Plantener Holst, teaterchef for Det Lille Turnéteater
- Søren Normann Hansen, administrativ chef på Teater Sort/Hvid (afløste Morten Kirkskov pr. 5. december 2017)
- Karoline Leth, producer, DR Fiktion

Udviklingsplatformen for scenekunst

- Egil Bjørnsen, daglige leder

Dertil kommer rektors løbende, uformelle sparring med følgende scenekunstneriske aktører om DDSKS' generelle udvikling af uddannelser:

- Dansk Skuespillerforbund
- Danske Dramatikere
- Projektstøtteudvalget for Scenekunst
- Det Københavnske Teatersamarbejde
- Teatrenes Interesseorganisation
- Udvalgte teaterledere, skuespillere og performere

HVORDAN ER DET SIKRET, AT DEN NYE UDDANNELSE MATCHER DET PÅVISTE BEHOV?

Med indføringen af bachelorniveauet har DDSKS etableret solide grunduddannelser, som både giver den studerende kvalifikationer inden for et afgrænset scenekunstnerisk beskæftigelsesområde som musicalperformer, scenograf, produktionsleder, skuespiller osv., og som samtidig åbner op for bredere beskæftigelsesmuligheder. Med kandidatuddannelsen i scenekunst vil DDSKS uddanne dimittender, som med yderligere to års uddannelse, får endnu bedre forudsætninger for at imødekomme den del af kunst- og kulturlivets behov, som bacheloruddannelserne ikke har mulighed for at dække. På den måde mener vi samtidig at kunne imødekomme aftagerpanelets efterspørgsel efter et kandidatniveau, der tilbyder noget nyt til branchen. Behovet for en uddannelse, der kan bidrage til at forny og udvikle scenekunsten er et grundlæggende præmis for kandidatuddannelsens.

En fælles kandidatuddannelse for alle områder af scenekunsten

Beslutningen om at udvikle en fælles kandidatuddannelse i scenekunst frem for fx fem kandidatuddannelser i hhv. skuespil, iscenesættelse, scenekunstnerisk produktion, musical samt dans og koreografi afspejler behovet for en uddannelse, som kan være med til at bygge bro mellem de scenekunstneriske fagligheder og styrke fagområdernes internationale samarbejde. Samtidig kan kandidatuddannelsen åbne op for øget samarbejde med de øvrige videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner i Danmark. Aftagerpanelet blev præsenteret for ideen om én fælles kandidatuddannelse på et møde den 26. september 2017, hvor de bl.a. understregede, at det er vigtigt, at der også er åbent for optag på kandidatuddannelsen for studerende, som ikke har afgang fra de akkrediterede bacheloruddannelser. Vi har samtidig hæftet os ved aftagerpanelets bemærkning om, at der kan være særlige behov for overbygninger inden for bachelorfagområderne. Disse behov imødekommes dels gennem variationen af de kunstneriske programmer og dels gennem et mere målrettet udbud af efter- og videreuddannelse på DDSKS (som fx en diplomuddannelse i filmskuespil, der p.t. er under akkreditering). Dertil kommer, at der inden for udvalgte fagområder kan være et særligt behov for specifikke kandidatuddannelser - som fx på det koreografiske område, hvor DDSKS parallelt med denne ansøgning søger om prækvalificering af en fællesnordisk kandidatuddannelse. Det er imidlertid en vigtig præmis for kandidatuddannelsen i scenekunst, at den strukturelt og tematisk

først og fremmest tilgodeser behovet for øget samarbejde på tværs af scenekunstens aktører, hvilket bl.a. blev påpeget i visionspapiret (Bilag 9).

Entreprenørskab og projektskabelse

Kandidatuddannelsen er både rettet mod beskæftigelse i institutionsteatre og i det projektbase-rede, frie, felt. Vores analyse af behovet og særligt dialogen med Udviklingsplatformen for scene-kunst peger på, at de kvalifikationer, som projektbaseret scenekunst forudsætter, i stigende grad også er relevante for beskæftigelse på institutionsteatrene, og at der derfor ikke er tale om et en-ten/eller. Når uddannelsen først og fremmest har fokus på, at de studerende skal lære at iværk-sætte, tilrettelægge og gennemføre kunstneriske værker og projekter på egen hånd og i samarbejde med andre, så hænger det sammen med de ændrede produktionsvilkår, der generelt kendetegner scenekunstbranchen - og som har sit udspring i såvel målsætningen om publikumsudvikling som for- ringede økonomiske grundvilkår. Med et gennemgående fokus på projektarbejde og projektskabel- seskompetencer, ønsker vi, at kandidatuddannelsen skal imødekomme behovet for dimittender, som er entreprenante og fleksible i forhold til de produktionsmæssige rammer, som kan begå sig inden for en variation af formater, og som kan tage et bredt ansvar for den kunstneriske kvalitet i en pro- duktion.

De kunstneriske programmer

De kunstneriske programmer udgør det faglige område, som den studerende fokuserer på gennem deres uddannelse. De studerende optages på en program, der er beskrevet med ramme- og niveau- sættende læringsmål i studieordningen, men som ikke er indholdsmæssigt defineret på hverken be- kendtgørelses- eller studieordningsniveau. Det skyldes, at det netop skal være muligt at ændre ud- budtet af de kunstneriske programmer, så de afspejler de aktuelle behov for udvikling og videnspro- duktion i scenekunsten - og den diversitet i faglighederne, som bl.a. efterspørges i udredningen om de videregående uddannelser på scenekunstmrådet (Bilag 6). De kunstneriske programmer bygger på den nyeste viden, som er genereret af kunstnerisk udviklingsvirksomhed og, hvor det er relevant, forskning. Udvikling af nye programmer vil være omfattet af DDSKS' procedure for udvikling af nye uddannelser og linjer og vil ske i tæt kobling til undervisernes KUV-projekter.

De fire kunstneriske programmer, som vi forventer at udbyde til kandidatuddannelsens første årgang i 2019 er udviklet af fagansvarlige inden for fagområderne i iscenesættelse, scenekunstnerisk pro- duktion, dramatisk skrivekunst og skuespil, men de er alle åbne for ansøgere med baggrund fra alle fagområder inden for scenekunsten. Fælles for programmerne er, at de udvikles på baggrund af KUV-projekter og andre typer af udviklingsarbejde. Programmerne er ikke dækkende i forhold til at sikre alle aspekter af kunst- og kulturlivets behov, men de repræsenterer de temaer, som fagmiljø- erne på DDSKS vurderer som de mest aktuelle og relevante ud fra behovsanalysen (jf. Bilag 3).

Metodeudvikling og refleksion

Det speciale, der afslutter uddannelsen, tager udgangspunkt i kunstnerisk udviklingsvirksomhed som den metodiske og processuelle ramme for at undersøge, reflektere over og dokumentere den kunst- neriske proces. Når aftagerpanelet fx efterspørger tid til at gå i dybden med metodeudvikling og re- fleksion over den faglige praksis, ser vi det netop som et middel til at udvikling og fornyelse, og det er det netop det, som KUV-modulet og specialet skal bidrage til. Samtidig er det målet, at de stude- rende på kandidatuddannelsen skal være med til at aktualisere og anskueliggøre KUV i relation til det professionelle felt og behovet for vidensproduktion, der kan være til gavn for scenekunsten ge- nerelt.

Inspiration og kontekst

Med valgfagsmodulet ønsker vi at imødekomme behovet for en fleksibel uddannelse, som blev anbe- falet i udredningen om de videregående uddannelser på scenekunstmrådet (Bilag 6), hvor dimitten- derne beskæftiger sig med teoretiske og praktiske fagområder, der ikke alene tager udgangspunkt i scenekunsten. I udbuddet vil vi sikre, at den studerende både kan vælge valgfag, der ligger inden for de scenekunstneriske fagområder, og valgfag der fokuserer på andre vidensfelter. Det kan fx være nye medier, teknologi og kunst- og samfundsteori. Valgfagene vil på denne måde udgøre et

aktuelt og omsætteligt input, der kan være med til at bringe nye idéer i spil og udfordre de gængse former for scenekunst.

Internationalisering

Internationalisering fremstår som et centralt tema i behovsanalysen, og kandidatuddannelsen imødekommer dette behov ved at dedikere et helt semester til, at den studerende får erfaring med at arbejde internationalt - enten gennem et udvekslingsophold på en relevant videregående kunstnerisk uddannelsesinstitution eller ved et projektorienteret forløb i samarbejde med eksterne partnere. I løbet af 2017 har vi intensiveret dialogen med vores internationale samarbejdspartnere med henblik på at kunne etablere samarbejdsaftaler til brug for udvekslingen af studerende i efterårssemesteret 2020. Samtidig forventer vi at kunne udbyde tilstrækkeligt meget undervisning på engelsk til, at gøre det attraktivt for udenlandske studerende at komme på udveksling og blive optaget på uddannelsen. Dertil kommer, at de studerende KUV-arbejde forankres i en international og tværkunstnerisk database for kunstnerisk forskning (www.researchcatalogue.net), hvorved de indgår i og er med til at udvikle et europæisk netværk af kunstnere med beslægtede KUV- og forskningsprojekter.

Udvikling i hele landet

I udviklingen af uddannelsesstrukturen har vi taget udgangspunkt i det analytiske forarbejde, der gik forud for etableringen af DDSKS (Bilag 6, 7 og 8) og dialogen med Kulturministeriet om fordelingen af studieårsværk (Bilag 14). Særligt rapporten fra den faglige arbejdsgruppe giver detaljerede anbefalinger til strukturen og organiseringen omkring kandidatuddannelsen. Et vigtigt hensyn i udviklingen af uddannelsen har været sikringen af en lokal forankring af undervisningen og vidensproduktion samtidig med, at uddannelsen bliver et fælles omdrejningspunkt for DDSKS' afdelinger, der kan bidrage til at skabe et større, sammenhængende fagligt miljø på skolen. Med den foreslåede struktur er kandidatuddannelsen en fælles, national kandidatuddannelse i scenekunst, hvor de studerende optages på et kunstnerisk program, der udbydes på afdelingerne, og gennemgår en uddannelse, som trækker på hele DDSKS' faglige miljø. Det er således en central pointe, at kandidatuddannelsen vil medføre et højere uddannelsesniveau blandt scenekunstnere i hele landet

SAMMENHÆNG MED EKSISTERENDE UDDANNELSER

Der findes ikke eksisterende kunstneriske kandidatuddannelser i scenekunst i Danmark. Kandidatuddannelsen adskiller sig først og fremmest fra de teaterrelaterede kandidatuddannelser på universiteterne (kandidatuddannelserne i hhv. teater- og performancestudier på KU og dramaturgi på AU) ved at være baseret på et kunstnerisk videngrundlag og dermed kunstnerisk praksis. Det indebærer et gennemgående fokus på de studerendes eget kunstneriske virke og projektskabeskompetencer. Universitetsuddannelserne er primært rettet mod beskæftigelse som dramaturg, informationsmedarbejder, underviser samt administrativ planlægning og projektledelse. Med kandidatuddannelsen i scenekunst vil DDSKS få bedre mulighed for at samarbejde med de øvrige videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner. Uddannelsens struktur, mulighed for valgfag, udveksling og egne projekter har bl.a. til formål at skabe bedre betingelser for den faglige sammenhæng på tværs af institutionerne.

REKRUTTERINGSGRUNDLAG

De studerende vil være dimittender fra DDSKS' bacheloruddannelser og de fireårige scenekunstneriske uddannelser. Dertil kommer relevante scenekunstneriske bachelorer fra udlandet. Der vil kunne gives dispensation til ansøgere fra kunstneriske bacheloruddannelser fra andre fagområder end scenekunst.

HVIS RELEVANT: FORVENTEDE PRAKTIKAFTALER

Kandidatuddannelsen i scenekunst indeholder ikke obligatorisk praktik.

BILAGSOVERSIGT

- Bilag 1: Rektors godkendelse af prækvalifikationsansøgningen
- Bilag 2: Internationalt samarbejde
- Bilag 3: Beskrivelse af de kunstneriske programmer
- Bilag 4: Udkast til studieordning for kandidatuddannelsen i scenekunst
- Bilag 5: Præcisering af typebeskrivelserne
- Bilag 6: Udredning om de videregående uddannelser på scenekunstmrådet (2013)
(https://kum.dk/uploads/tx_templavoila/Udredning%20om%20de%20videregaaende%20uddannelser%202013.pdf)
- Bilag 7: Rapport fra den faglige arbejdsgruppe (2014/15) (uddrag)
- Bilag 8: Lovbemærkninger til lov om videregående kunstneriske uddannelser (2014) (uddrag)
- Bilag 9: Visionspapiret for udviklingen af scenekunsten i Danmark (2015)
(https://kum.dk/uploads/tx_templavoila/Scenekunstvision.pdf)
- Bilag 10: De kunstneriske uddannelser - Forslag til en fremtidig organisering
(<https://kum.dk/publikationer/2017/de-kunstneriske-uddannelser-forslag-til-en-fremtidig-organisering/>)
- Bilag 11: Aftagerpanelets anbefalinger
- Bilag 12: Dimittendundersøgelse DDSKS 2016
(https://ddsk.dk/sites/default/files/downloads/dimittendundersoegelse_ddsk_2016_1.pdf)
- Bilag 13: Dimittendernes perspektiver på kandidatuddannelse
- Bilag 14: Ny fordeling af studieårsværk